

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, 1544. sz. sz. sz. sz.

Előfizetők nem adunk vissza.

Ami hirdetéseknek minden garmond 20
fill. vastagabb betűkkel 8 fill.
Nyilatkozatok minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona fél évre 5 kor.
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor utána
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért egy negyedik centum,
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Radikális honmentők.

— aug. 24.

(Ö.) A radikalizmus cégére
alatt kódorgó letört gyászvívőzek
szégyenlik kudarcaikat. Először a
demokraták utasították el ma-
guktól a közgyűlésnek örvendő
hatalmokkal való szolidaritás di-
csőségét. Azután a függetlenségi
munkások tiltakoztak nagy in-
dignációval a sértő föltevés el-
len, hogy ők bármiféle formá-
ban résztvennének Kristóffyék
munkájában. Csak a nemzetköz-
iek és a nemzetiségiek hallgat-
nak mélysegesen, akiket régi
szerelem és régi közös bűnök
emléke köt a „jókedvű adako-
zó”-hoz, még abból az alig mult
korszakból, amikor közkölségen
és hatósági védelem alatt ren-
delték tüntetéseket a nemzeti
követelések ellen s a meg nem
szavazott ujoncokat önkéntes
belépésre buzdították a nemzeti-
ségi vidékeken. De bármilyen
henső barátság áll fenn egyfelől
a nemzetköziek és a nemzetisé-
giek, másfelől a haladóparti „tör-
vénytelen atyák” között, a radi-
kális pártalakulás már embriójáb-
an meghaltnak tekinthető.

Mert a nemzetköziek a parla-
mentben csak egy felemás man-
dátummal vannak képviselve, a
haladók pedig még annyival sem

és sem a demokratákra, sem a
„függetlenségi disszidensek”-re
nem számíthatnak: nincs tehát
más táboruk, mint a nemzetiségi
csoport; az pedig hiába nevezné
magát radikális pártnak, mégis
csak nemzetiségi csoport ma-
radna, mert: Floridor az Coelesztin
és Coelesztin az Floridor. Különben
szinte bámul az ember
azon a bizarr gondolon, amely
olyan heterogen elemeket próbált
egyesíteni, mint amilyenekből
a radikális pártot szerették
volna összetakolni.

S valóban kár, hogy nem si-
került a kísérlet, mert két hét
mulva biztosan részesültünk volna
abban az infernalis látványban,
hogy ez igazi habarékpart a szó-
szoros értelmében egymás haján
bucsuzott volna. Csak egyetlen
egy természetes és lehetséges
módja lenne a radikális pártala-
kulásnak: az tudniillik, ha a füg-
getlenségi pártból kiválnának
mindazok az elégedetlenkedők,
akiket vagy a ki nem elégitett
ambíció, vagy a zabolázatlan
temperamentum, a mostani kor-
mánnyal és az általa képviselt
koalícióval szemben gyorsabb
tempóban haladó és markánsabb
nemzeti és szociális politika kö-
vetelésére ösztönöz. Igaz, hogy
ezeknek az uraknak, a politikai
tisztesség legelemibb szabálya

szerint, új választásnak kellene
magukat alávetniök, miután man-
dátumaikat a mostani koalíciós
politika jegyében kérték és kap-
ták a választóktól. De reméljük,
lenne annyi önbizalom ezekben
a bátor férfiakban, hogy új prog-
ramjukat félelem és habozás
nélkül terjesztenék kerületeik
birálata alá.

Ha így cselekedvén, mandátum-
mal jönnének vissza, bizvást
megalakíthatnák a radikális pár-
tot. Bizonyára ugy a független-
ségi párt, mint a kormány teljes
lojalitással fogadná őket. A füg-
getlenségi párt megőrülhetne s
örülni is, hogy megszabadult a
fegyelmetlen elemektől, ame-
lyek a maguk extrém törekvé-
seikkel és folyton ágaskodó
szereplési viselkedéssel csak
fölszemes ballasztját képezik egy
komoly, céltudatos politikát kö-
vető guvernementális pártnak, a
melynek ugyszólván létföltétele
a teljes akcióképességet bizto-
sító tömör egység és szigorú
fegyelmettség.

A kormány pedig szívesen
fogadná a hazafias szellemű kri-
tikai ellenőrzést, mert egy nem-
zeti kormánynak, éppen a mi
viszonyaink között nem lenyü-
gözője és gyöngítője, hanem in-
kább támasza és erősítője egy
tiszt szándékú és emelkedett

szellemű nemzeti ellenzék. Csak-
hogy — őszintén megvallva —
erre nagyon kevés a kilátás.
Az ugynevezett elégedetlenkedők
— ők tudják miért — kényel-
mesebbnek találják a pártköte-
léken belül való lármát és vir-
tuszkodást a forumon való nyílt
zászlóbontásnál.

Például egyikük, akiben so-
kan a radikális párt egyik zászló-
vivőjét hitték, épen most intézett
nyílt fölhívást, hogy „minden
hazafias párt és ember egyesül-
jön egy pártban.” Talán a radi-
kális pártban? Óh nem: a füg-
getlenségi pártban, amelyet a
föld poráig lecsöpül ugyanis a
radikális hirben álló honatya, de
azért kitűnő fészeknek talál,
„mely ápol s eltakar.” Nos, ilyen
körülmények között nagy kép-
zelőtehetség kell ahoz, hogy az
ember komolyan higgyen a sokat
emlegetett radikális pártalaku-
lásban.

Aligha csalódunk, ha azt
hisszük, hogy ez a nagy lármá-
val megindult szervezkedés oda
lyukad ki, ahová Aesopus me-
séje: — Parturiant montes et
nascitur ridiculus mus — sok
vajadás után a hegyek egeret
szülnek.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Csaplár Benedek.

(1821—1906.)

A „Zemplén” eredeti tárcája.

Néhány rövid nappal ezelőtt
mindnyájan olvashattuk, hogy egy
szerekesetlen, elbutított ember vak-
merő merényletet követett el Csaplár
Benedek ellen. A fővárosi sajtó meg-
buzgósodással és részvétellel körölte a
hírt. A komolyan gondolkodó, intel-
ligens elemet pedig gondolkodóba ej-
tette. Hát ennyire jutottunk? Az or-
szág szívében, egy a napi munkában
kifáradt agastyánt csak úgy lehet
lelteni, mint valami veszett ebet!
Elnyírt jutottunk volna, hogy a be-
csületlen szellemi munkás ki lehet
téma bármily gazok által felbujtatott
és elbutított egyén tottleges támadá-
sának!

Az a fekete lófogó, amely a pesti
piarista házon és a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia homlokzatán lobog,
nemcsak a magyar piaristák és a ha-
zai tudományosság gyászát jelenti.
Jelzi azt az erkölcsi megtevődést,
amelynek hívei ma szabadon hirde-
lik kint odúikban érelt terveiknek,
elveznek célját.

Vajjon ki a bűnös? Az a meg-
tevélyített egyszerű munkás ember-e,
aki készpénznek veszi a népbuittók
jelket ölé, hazug frázisait és tetteg
is azok követőjéül vallja magát; a
vagy azok a gonoszok, akik a sze-
gény munkás nép jóhiszeműségét és
tudatlanságát a maguk javára kiak-
názza, csak azért, hogy a figyelmet
magukról eltereljék, mások ellen iz-
gatnak? Feleljen reá mindenki a
legjobb meggyőződése szerint. A té-
nyek tanítanak.

Szegény Csaplár Benedek! Egész
életét, minden munkaerejét ideális
céljai megvalósítására szentelte. Ta-
nulni és tanítani, volt a vezérelve.
— Kitartása, buzgósága, szorgalma
megszerezte számára a művelt világ
tisztelét, becsületét. Egyszerűsége,
szerelessége, emberszeretete magához
fűzte a legkülönbözőbb elemeket. Igaz
vallásossága, puritán keresztény élete
még ellenei előtt is tiszteltette őt.
S ennek a megtestesült becsület-
ségnek, tudásnak és munkásságnak
ily rettenetes véggel kellett elpusz-
tulnia.

Csaplár Gáspár Benedek 1821-ben
született Dunaszerdahelyen. Még kora
ifjúságában fényes bizonyosságot tett
nem közönséges tehetségéről. Ifjúi
lelkének intését követve, tizenöt esz-
tendőskorában a magyar kegyes
rendbe lépett.

Tanulmányainak kitűnő sikerrel
való elvégzése után több helyen ta-
nárkodott. Hosszabb időt a szegedi
gimnáziumban töltött. Erre az időre
esnek nevezetesebb tudományos bu-
váratai. Az éles megfigyelő szemé-
vel korán észrevette a népnyelvben
és hagyományokban rejlő hatalmas
erőt, mely a nemzetet egy testté, egy
lélekévé olvasztani képes. Amit akkor
még csak néhány választott vélt látni,
ő azt napfényre hozta és gyümölcsö-
zövé tette az egész nemzet számára.
Csak ma tudjuk igazán méltányolni
Csaplár idevágó kutatásait.

A görög klasszikusokért valóság-
gal rajong. Mélyreható tanulmányai-
nak fényes bizonyítéka Platon böl-
cseleti párbeszédeinek szabatos ma-
gyar fordítása. Ezen a téren is a leg-
első közt találjuk.

Minden elfoglaltsága mellett ele-
gendő időt szakít irodalomtörténeti és
művelődési történeti kutatásokra és
tanulmányokra. Valósággal egy má-
sodik Horányi.

A kegyesrend kormánya csak-
hamar észreveszi a szerény tudóst,
Budapestre rendeli és megbizza a
rend történetének megírásával. 1870-
ben költözködik Budapestre és egy
év mulva kiadja a rend történetének
nagy gondval, mely körültekintéssel
elkészített vázlatát. E vázlat szerint
akarta a rend történetét megírni. A
ki ismeri e vázlatot, tudja, hogy en-

nek kidolgozására egy emberélet ke-
vés. Csaplár hozzá is fogott a kidol-
gozásához, de csak az adatgyűjtő
szorgalmas munkáját végezte el. S
még így is sokat dolgozott. Bámula-
tos munkát végzett, míg legalább
nagyjából összeszedhette a huszon-
négy piarista ház levél- és könyvtá-
raiban rejlő adathalmazt. S mily lelki-
ismeretes gondosság vezette munká-
jában. A méhszorgalommal gyűjtött
anyagot alapos tudásán nyugvó szig-
gorú kritikával válogatta össze. Fél-
tékenyen is őrizte e becses kincset.
E féltékenyen őrző gondosság nem
egyszer kellemetlenséget is szerzett a
tudós gyűjtőnek. Endrődi Sándor
cerberusnak nevezte, mert nem volt
hajlandó neki Dugonicsra vonatkozó
adatokat szolgáltatni. — Az öreg ur
többször pórul járt ily szíveségei
révén s azért óvatosabb volt külön-
sen a fiatalabb kutatókkal szemben.
E sorok írója egyizben nála járt ha-
sonló ügyben. Az öreg ur másfél óra
hosszáig magyarázta, miként kellene
a felkutatott anyagot a történeti igaz-
ságnak megfelelően megrostálni és
feldolgozni.

A rend történetével nem készült
el ugyan, de megírta Révai Miklós
élettörténetét, amelyből eddig négy
vaskos kötet jelent meg. E terjedős,
de nagyértékű munkában feltalálható
jobbára mindaz, ami a magyar piaris-
tát — a rend magyarországi történeti

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ

Kapható: *Hrabéczy Kálmán* drogériájában Sátoraljaúj hely.

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoraljai-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyitásterben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Ferényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor.
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Radikális honmentők.

— aug. 24.

(th.) A radikálisizmussal cége alatt kódorgó letört gyászvitézek szégyenlik kudarcaikat. Először a demokraták utasították el maguktól a közgyűlésnek örvendő haladókkal való szolidaritás dícsőségét. Azután a függetlenségi radikálisok tiltakoztak nagy indignációval a sértő föltevés ellen, hogy ők bármiféle formában résztvennének Kristóffyék manőverében. Csak a nemzetközies és a nemzetiségiek hallgatnak mélységesen, akiket régi szerelem és régi közös bűnök emléke köt a „jókedvű adakozó”-hoz, még abból az alig mult korszakból, amikor közkölségen és hatóság védelem alatt rendeztek tüntetéseket a nemzeti követelések ellen s a meg nem szavazott ujoncokat önkéntes belépésre buzdították a nemzeti vidékeken. De bármilyen benső barátság áll fenn egyfelől a nemzetközies és a nemzetiségiek, másfelől a haladóparti „törvénytelen atyák” között, a radikális pártalakulás már embriójában meghaltnak tekinthető.

Mert a nemzetköziesek a parlamentben csak egy felemás mandátummal vannak képviselve, a haladók pedig még annyival sem

és sem a demokratákra, sem a „függetlenségi disszidensek”-re nem számíthatnak: nincs tehát más táboruk, mint a nemzetiségi csoport; az pedig hiába nevezné magát radikális pártnak, mégis csak nemzetiségi csoport maradna, mert: Floridor az Coelesztin és Coelesztin az Floridor. Különben szinte bámul az ember azon a bizarr gondolaton, amely olyan heterogen elemeket próbált egyesíteni, mint amilyenekből a radikális pártot szerették volna összetakolni.

S valóban kár, hogy nem sikerült a kísérlet, mert két hét mulva biztosan részesültünk volna abban az infernalis látványban, hogy ez igazi habarékpart a szó szoros értelmében egymás haján bucsuzott volna. Csak egyetlen egy természetes és lehetséges módja lenne a radikális pártalakulásnak: az tudniillik, ha a függetlenségi pártból kiválnának mindazok az elégedetlenkedők, akiket vagy a ki nem elégitett ambíció, vagy a zabolázatlan temperamentum, a mostani kormányral és az általa képviselt koalícióval szemben gyorsabb tempóban haladó és markánsabb nemzeti és szociális politika követelésére ösztönöz. Igaz, hogy ezeknek az uraknak, a politikai tisztesség legelemibb szabálya

szerint, új választásnak kellene magukat alávetniük, miután mandátumaikat a mostani koalíciós politika jegyében kérték és kapták a választóktól. De reméljük, lenne annyi önbizalom ezekben a bátor férfiakban, hogy új programjukat félelem és habozás nélkül terjesztenék kerületeik bírálata alá.

Ha így eszelekedvén, mandátummal jönnének vissza, bizást megalakíthatnák a radikális pártot. Bizonyára ugy a függetlenségi párt, mint a kormány teljes lojalitással fogadná őket. A függetlenségi párt megörülhetne örülni is, hogy megszabadult a fegyelmezetlen elemektől, amelyek a maguk extrém törekvésekkel és folyton ágaskodó szereplési viselkedéssel csak fölösleges ballasztját képezik egy komoly, céltudatos politikát követő guvernementális pártnak, a melynek ugyszólván létfeltétele a teljes akcióképességet biztosító tömör egység és szigorú fegyelmezettség.

A kormány pedig szívesen fogadná a hazafias szellemű kritikái ellenőrzést, mert egy nemzeti kormánynak, éppen a mi viszonyaink között nem lenyűgözője és gyöngítője, hanem inkább támasza és erősítője egy tiszta szándéku és emelkedett

szellemű nemzeti ellenzék. Csak hogy — őszintén megvallva — erre nagyon kevés a kilátás. Az ugynevezett elégedetlenkedők — ők tudják miért — kényelmesebbnek találják a pártköteleken belül való lármát és virtuskodást a forumon való nyílt zászlóbontásnál.

Például egyikük, akiben sokan a radikálispart egyik zászlóvivőjét hitték, épen most intézett nyílt fölhívást, hogy „minden hazafias párt és ember egyesüljön egy pártban.” Talán a radikális pártban? Óh nem: a függetlenségi pártban, amelyet a föld poráig lecsöpül ugyanis a radikális hirben álló honatya, de azért kitűnő fészeknek talál, „mely ápol s eltakar.” Nos, ilyen körülmények között nagy képzelőtehetség kell ahhoz, hogy az ember komolyan higgyen a sokat emlegetett radikális pártalakulásban.

Aligha csalódunk, ha azt hisszük, hogy ez a nagy lármával megindult szervezkedés oda lyukad ki, ahová Aesopus meseje: — Parturiunt montes et nascitur ridiculus mus — sok vajadás után a hegyek egerét szülnék.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Csaplár Benedek.

(1821—1906.)

A „Zemplén” eredeti tárcája.

Néhány rövid nappal ezelőtt mindnyájan olvashattuk, hogy egy szerencsétlen, elbutított ember vakmerő merényletet követett el Csaplár Benedek ellen. A fővárosi sajtó megbotránkozással és részvétellel közölte a hírt. A komolyan gondolkodó, intelligens elemet pedig gondolkozóba ejtette. Hát ennyire jutottunk? Az ország szívében, egy a napi munkában kifáradt agastyánt csak úgy lehet leütni, mint valami veszett ebet! Ennyire jutottunk volna, hogy a becsületes szellemi munkás ki lehet téve bármily gazok által felbujtatott és elbutított egyén tettelegesen támadásnak!

Az a fekete lobogó, amely a pesti piarista házon és a Magyar Tudományos Akadémia homlokzatán lobog, nemcsak a magyar piaristák és a hazai tudományosság gyászát jelenti. Jelzi azt az erkölcsi megtévelyedést, amelynek hívei ma szabadon hirdetik sötét oduikban érlelt terveiknek, elveiknek célját.

Vajjon ki a bűnös? Az a megtévelyített egyszerű munkás ember-e, aki készpénznek veszi a népbütőtök jelket ölé, hazug frázisait és tetteleg is azok követőjéül vallja magát; a vagy azok a gonoszok, akik a szegény munkás nép jóhiszeműségét és tudatlanságát a maguk javára kiaknázva, csak azért, hogy a figyelmet magukról eltereljék, mások ellen izgatnak? Feleljen reá mindenki a legjobb meggyőződése szerint. A tények tanítanak.

Szegény Csaplár Benedek! Egész életét, minden munkaerejét ideális céljai megvalósítására szentelte. Tanulni és tanítani, volt a vezérelve. — Kitartása, buzgósága, szorgalma megszerezte számára a művelt világ tiszteletét, becsületét. Egyszerűsége, szerénysége, emberszeretete magához fűzte a legkülönbözőbb elemeket. Igaz vallásossága, puritán keresztény élete még ellenei előtt is tisztelttette őt. S ennek a megtévesztült becsületeségnek, tudásnak és munkásságnak ily rettenetes véggel kellett elpusztulnia.

Csaplár Gáspár Benedek 1821-ben született Dunaszerdahelyen. Még kora ifjúságában fényes bizonyosságot tett nem közönséges tehetségéről. Ifjúi lelkének intését követve, tizenöt esztendősen korában a magyar kegyesrendbe lépett.

Tanulmányainak kitűnő sikerrel való elvégzése után több helyen tanárkodott. Hosszabb időt a szegedi gimnáziumban töltött. Erre az időre esnek nevezetesebb tudományos buvárlatai. Az éles megfigyelő szemével korán észrevette a népnyelvben és hagyományokban rejlő hatalmas erőt, mely a nemzetet egy testté, egy lélekke olvasztani képes. Amit akkor még csak néhány választott vélt látni, ő azt napfényre hozta és gyümölcsözővé tette az egész nemzet számára. Csak ma tudjuk igazán méltányolni Csaplár idevágó kutatásait.

A görög klasszikuskokért valószággal rajong. Mélyreható tanulmányainak fényes bizonyítéka Platon bölcsesleti párbeszédeinek szabatos magyar fordítása. Ezen a téren is a legelső közt találjuk.

Minden elfoglaltsága mellett elegendő időt szakít irodalomtörténeti és művelődési történeti kutatásokra és tanulmányokra. Valósággal egy második Horányi.

A kegyesrend kormánya csakhamar észreveszi a szerény tudóst, Budapestre rendeli és megbizza a rend történetének megírásával. 1870-ben költözködik Budapestre és egy év mulva kiadja a rend történetének nagy gonddal, mely körültekintéssel elkészített vázlatát. E vázlat szerint akarta a rend történetét megírni. A ki ismeri e vázlatot, tudja, hogy en-

nek kidolgozására egy emberélet kevés. Csaplár hozzá is fogott a kidolgozásához, de csak az adatgyűjtő szorgalmas munkáját végezte el. S még így is sokat dolgozott. Bámulatos munkát végzett, míg legalább nagyjából összeszedhette a huszonegy piarista ház levél- és könyvtáraiban rejlő adathalmazt. S mily lelkiismeretes gondosság vezette munkájában. A méhszorgalommal gyűjtött anyagot alapos tudásán nyugvó szigorú kritikával válogatta össze. Féltekenyen is őrizte e becses kincsét. E féltékenyen őrző gondosság nem egyszer kellemetlenséget is szerzett a tudós gyűjtőnek. Endrődi Sándor cerberusnak nevezte, mert nem volt hajlandó neki Dugonicsra vonatkozó adatokat szolgáltatni. — Az öreg ur többször pórul járt ily szivességei révén s azért óvatossabb volt különösen a fiatalabb kutatókkal szemben. E sorok írója egyizben nála járt hasonló ügyben. Az öreg ur másfél óra hosszáig magyarázta, miként kellene a felkutatott anyagot a történeti igazságnak megfelelően megrostálni és feldolgozni.

A rend történetével nem készült el ugyan, de megírta Révai Miklós élettörténetét, amelyből eddig négy vaskos kötet jelent meg. E terjedős, de nagyértékű munkában feltalálható jobbára mindaz, ami a magyar piaristát — a rend magyarországi történeti

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ
Kapható: Hrabéczy Kálmán drogériájában Satoraljaihely.

A Hegyvidéki Gazdasági Akció.

— aug. 24.

A földművelésügyi m. kir. miniszterium Hegyvidéki kirendeltségének 1905. évi működését tárgyzó évkönyv fekszik előttünk, — melyet a miniszterium küldött meg a felvidéki hírlapoknak s hivatalok- és községi előljáróságoknak, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy az évkönyvben foglaltakat ismertette, a nagyközönség s különösen a földművelés, ügyi kormány által készségeesen támogatott ruthén nép figyelmét ki-kijáratja hatáskörében igyekeznek felhívni a Hegyvidéki kirendeltségnek közgazdaságilag nagy fontosságú akciójára. Mert az a tevékenység, mit a most említett intézmény kifejt, rendkívül nagy horderevvel bír a testbenlélekben elsatnyult, az alkohol által megnyomorított s a bevándorolt idegenek által a végsőkig kiszípolozott ruthén nép helyzetének javítása tekintetében.

Ha a Kirendeltségnek sikerülni fog azon az uton eredményesen tovább haladni, a melyen eddigi működése által is már oly sok hasznos dolgot művelt s százazrekre menő jövedelmet kötött le a teljesen mások önkényének kiszolgáltatott határvidéki ruthénekkel: úgy méltán elmondhatjuk majd, hogy az intézmény vezetői valósággal felemelkedtek arra az erkölcsi magaslatra, ahová őket az egész magyar nemzet elismerése követi és jutalmazza nemes munkásságukért.

A Kirendeltség 1905. évi működését ismertető Évkönyv 68. oldalnyi szövegben, statisztikai táblázatokkal gazdagon ellátva világos képet nyújt az előző év erkölcsi és anyagi sikereiről. Megemlítjük ezekből különösen a Zempléni vármegyére vonatkozó részleteket, mert habár a Kirendeltség üdvös tevékenysége legnagyobb eredményeit Bereg, Máramaros és Ung megyékben érte el: reánk nézve sem idegen az, mert szálai átnyultak Zemplénbe s remélhetőleg itt is fokozottabb eredményekre van a jövőben kilátás.

Vármegyénk területén a Kirendeltség eddig 4 hitelszövetkezetet létesített. (Máramarosban 60-at, Beregben 28-at, Ungban 21-et.) Kívánatos volna, hogy különösen a szinai és sztrópki járásokban a kosárfonó,

fejldését illetőleg — érdekelheti. E munka lesz a rendtörténetének alapvető forrásmunkája.

Csaplár Benedek valóságos élő könyvtár volt. Egyszerű szerzetesi szobája telve a temérdek könyvvel és kéziratokkal egy muzeum benyomását keltette a látogatóban. Ez a szoba a Budapesti lakó tudósok találkozó helye volt. Valósággal előzónlították a látogatók, akiknek még helyet sem tudott kínálni, annyira tulzsfolt volt lakosztálya. Mindenkihez volt jóakaró, barátságos szava. Utbaigazításait, adatait nyugodt lelkiismerettel használhatta mindenki.

Irodalomtörténeti följegyzései közül kiváló becűek azok, amelyekben kortársairól emlékszik meg. Végig élte a magyar irodalom fellendülésének korát, kortársai és barátai voltak, akiknek nevéhez irodalmuk újjászületése fűződik. Különös szeretettel emlékezett meg Bajza Józsefről, Vörösmarty Mihályról és Toldy Ferencről. Czuczor Gergelyről sok érdekes dolgot tudott elbeszélni. De főképp ismerte a régi irodalmat. Páratlan jártassággal beszélt a legapróbb részleteiről. Bámulatossá emlékezőtehetségéről hihetetlenül hangzó anekdoták keringenek.

Amilyen szorgalommal tanulmányozta nemzeti irodalmukat, ép oly lelkiismeretes pedagógus is volt. — Lubrich Ágoston, a budapesti egye-

művirágkészítő, szövő, fafaragó s más háziipari telepeket éppen úgy meghonosítsa, mint a szomszédos vármegyékben tette ezt.

Mintegy 100 népiskola felállítását sürgeti felvidékünkön a Kirendeltség vezetősége. Ebből bizonyára Zemplénre is gondolt vagy husszal és ha ezt a tervét sikerülne kivinnie, nagy lépéssel mozdítaná elő felvidékünk kulturáját. Vármegyénkben ma már csak 41 község van iskola nélkül; vajha sikerülne a Kirendeltségnek e számot legalább 50%-kal mérsékelni. Mi hisszük, hogy nem rajta mulik.

A Kirendeltség felügyelete alatt állambérletben több, mint 18 ezer kataszteri hold terület van eddig. E területekért a ruthén nép kiszázdái évi 64.000 korona bért fizetnek, tehát holdankint átlag 3.55 koronát. A bérlet 1—2—5 holdas parcellákra osztva adatik ki a népnek. Vannak azonban helyek, hol egy holdra átlagban csak 1.29 korona bérösszeg jut.

De nagy jótétemény a Hegyvidék lakosságára a legelvetési bérletek olcsósága is, amely bérleteket szintén a kirendeltség közvetíti. Egy darab marha után ugyanis 6 korona, egy juh után 50 fillér fizetendő, beleértve a pásztorbért, szózat és védőoltás költségeit is.

Népies mintagazdaságot vármegyénkben egyet tart fenn a kirendeltség: Czirókabéla községben. E mintagazdaság berendezésének költségeire a kormány 1568 kor. 46 fillért fordított. Haszna kétségtelenül igen nagy, mert a környékbeli földművelő népnek az okszerű gazdálkodás terén valóságos utmutatója.

Vetőmagot zempléni vármegyébéli 88 község lakosságának következő mennyiségben osztott ki a Kirendeltség 1905-ben: tavaszi rozs 50, zab 388, lóhere 125, tavaszi buza 125, burgonya 680, kendermag 17, tengeri 302 métermázsát. — Nemes fajú gyümölcsfaoltványt vármegyénk 4 községének lakossága kapott, összesen 929 darabot, 10 fillér egységárban. Apaállatok beszerzésére Zemplén vármegye területén 8000 koronát fordított a Kirendeltség, amely összeg ellenében 53 község részére 57 drb. tenyész állat vásároltatott.

Nagy súlyt helyez a Kirendeltség a méhészet, baromfitenyésztés,

temnek volt neveléstanára, sokat merített Csaplár gazdag tapasztalatainak tárházából. Mindvégig a legjobb barátságban élt a két tudós egymással. Budapesti sétáik alkalmával nem egy életrevaló pedagógiai elvet vitattak meg.

Tudományos érdemeiért a Magyar Tud. Akadémia levelező tagjává választotta. E kitüntetés csak fokozta munkakedvét és sarkalta a további alapvető munkásságra. A szt. István Társulat irod. és tud. szakosztálya szintén tagjai sorába fűzte keresztény archeológiai munkásságának jutalmazásával.

A folytonos munkához szokott öreg ur a kényelmet még hiréből sem ismerte. A tétlenséget tartotta a legnagyobb vétéknek. Maga a megtesztelt munka. Egyedüli szórakozása a dunaparti séta volt. Esténként 7 és 8 óra között sétált a Petőfi téren ismerőseivel, tisztelőivel. Utóbbi időben — a hallása is meggyöngyűvé, kortársai is elhaltak — magára maradt. Ily esti séta alkalmával követte el egy gázgyári, felbujtogatott munkás ellene a merényletet, amely ez értékes és tiszteletreméltó szellemi munkának életébe került.

Nyugodjék békében. Mély tisztelet és osztatlan részvét kíséri utolsó nyugvó helyére.

Dr. Perényi József.

gazdasági szakismeretek terjesztése, valamint a háziipari tanfolyamok, háziipari telepek s az iparos pályára segítések ügyeire is. Csak szőlőszámlító kosárból 11.634, nyírágseprőből 37.372 s kapanyélből 46.580 darabot értékesített. E házi ipari cikkekért a nép 24.642 koronát kapott.

A homonnai faipari szakiskolában állandóan 2 tanulót képeztet a Kirendeltség, kik a földművelésügyi kormánytól évi 300 kor. ösztöndíjat élveznek.

A felsorolt adatokból is kitűnik már, hogy a szorosabb értelemben vett gazdasági irányú működésen kívül a Kirendeltség általában véve közreműködik a hegyvidéki nép jólétének emelését célzó minden irányú teendőkben, mely eljárások ezen vázlatos ismertetés keretében sokoldalúságoknál fogva egyenként nem részletezhetők. Így közben jár a kirendeltség a községek különféle tartozásainak rendezésénél, postaügynökségek, táviróhivatalok felállításának kieszközlése érdekében, egyházi építkezések segélyezésénél, elemi károkat szenvedett kisgazdák nyomorának enyhítése érdekében, ipari vállalatok támogatása körül, gazdasági és közművelődési egyesületek támogatása érdekében, az uzsora üldözésére és meggátlására irányuló ügyekben stb.

Végül a Kirendeltségnek, hogy a hegyvidéki népet a haza földjéhez kötve, őt józanná, munkaszeretővé és jó gazdává tegye és ezen műveltségi fok eléréséig a régi generációt óvja, támogassa és oktassa.

Az előadottak igazolják legjobban, hogy a Kirendeltség működése mennyire szükséges és kívánatos. Annyit a közvélemény is elismer már, hogy a magyar kormány által megindított gyelemlakció rövid fennállása óta is és dacára a rendelkezésre álló, aránylag csekély anyagi eszközöknek, szemmel látható sikeres eredményeket mutat fel.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Pályázat körjegyzői állásra. A bodrogszentesi körjegyzői és ezen állás betöltésével esetleg üresedésbe jövő aljegyzői állásra a bodrogszentesi körjegyzői állás javadalmát a magán munkálati díjakon kívül összesen 2166 K., az aljegyzői állásé 1800 korona. Kellően felszerelt pályázati kérvények 1906. szept. 3-ig nyújthatók be. Királyhalmecen a bodrogszentesi körjegyzői állásra.)

(Pályázat szülésznoi állásokra. A szerencsi járás főszolgabírája pályázatot hirdet a Gesztely és Hernádkak községben üresedésben levő községi szülésznoi állásokra. Kérvények szept. 12-ig nyújthatók be. A község pénztárából évi készpénz fizetés Gesztelyben 180 K., Hernádkakban 80 kor.)

(Vadászterületek bérbeadása. A Pazdics község határábeli vadászati jog f. évi aug. 1-től 1912 évi július 31-ig terjedő 6 évi idő tartamra nevezett községben a bíróságánál f. é. aug. 31-én d. e. 9 órakor — Mocsár községben a körjegyzői irodában aug. 31-én d. e. 10 órakor, — Felsőregmecen pedig az ottani volt urbíresek tulajdonát képező vadászati jog szintén a fent irt időtartamra, aug. 31-én d. e. 10 órakor a községi bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen lesz a legtöbbet ígérőnek bérbeadva.)

SZILÁNKOK.

Kaszinói élet.

Ha Kátót és az öreg Józsi bácsit valamiképpen összeakarnók hozni, hát játszi könnyen eshetnének tul ezen a műveleten. Ha a jellemzőségről szobráról lehet mintázni, akkor Józsi bácsi meg a gondosság mintaképeken illenek be. Legalább is emellett bizonyít az alábbi história.

A megyei kaszinó nyári helyiségét — az árnyas, csudaszép Molnárkertet — bizony nagyon gyér számmal keresték föl a tagok. Csak a hetes asztal tartott ki; mi érthető is, ha tudjuk, hogy hetesnek a kaszinói benfentesek a ferbli-asztalt mondják. Kitarított pedigen anyni szívósággal és olyan rendületlenül, hogy, mikor a kaszinó mostanában visszaköltözött rendes helyiségébe, tagjai közül sokan adóztak elismeréssel a viharezett „heteseknek.“ És hogy ez az elismerés annál nyomósabb legyen, azt ajánlották, hogy a „hetesek“ már megviselt, elnyűtt asztalát egy ujjal, egy nagyobb eszeréjék föl. És itt következik a poent, mi sokkal inkább jellemző, mint ötletes; amennyiben az öreg Józsi bácsi, a kaszinó takarékos, mindenre gondoló gazdája, indignálódottan jelentette ki, hogy:

— az asztal árba befektetendő husz koronáért a felelősséget nem vállalom.

A telefon-póznák egymás közt.

Már rövidesen végig drótozzák a várost s ily módon közelebb jut Ujhely egy lépéssel a nagyvárosi színezetéhez. Már fel-felállítják a telefon-póznákat és ezzel odáig jutottunk, hogy elegendi lehetne irni a jámbor, automobil járatról s telefontól eddig érintetlen multidókról, miknek most a nyakára hágnak. Hja, minket is kivetkőztet rövidesen régi gunyánkból a technika.

Eszünkbe jut mindez annak a kis, gyilkos maliciájú, párbeszédnek révén, mit egy jókedvű ujhelyi urimember a telefon-póznák szájába adott. A kávéházban mesélte el.

— Onnan a magasból amint letekintgetnek a telefonrudak, nem csoda, ha valamelyes fölény van a nézésükben. Az apró, csöpp ember onnan felülről egy pontnak látszik, a hosszú, horihorgas meg legfeljebb egy felkiáltójelnek. Van okuk rá hát, hogy ne sokra taksálják őket. Ilyen lekicsinylő hangon szolt oda az egyik pózna a másikhoz:

— Nézd csak, hogy büszkélkedik ott lenn a korzón Hurut ur; mi-csoda panama van a fején.

— Hej, ha az apja látná — mondja a másik pózna.

— Bizony — feleli az első — megfordulna bubánatában háromszor — a fegyházban.

* Adriányi Béla esete.

A vasárnap délutának is meg volt a maga szenzációja. Futó tüzként terjedt el a hir, hogy Adriányi Bélát vadászat közben valamelyik puskás-társa agyonlötötte. Az érdekegyéb szivű emberek már el is parentálták a daliás, köztünk élő, sportsmant; az utca fantáziája meg szép színesre festette az ő szomorú históriáját, úgy, hogy estére a sok tódozgatás meg fódás révén hatalmas szenzációvá kerekedett ki a hir. — A sok mende-mondának — talán fölösleges is mondanunk — maga Adriányi Béla vetett véget; ő maga beszélt el jókedvű társaságban a dolgot úgy, a hogy megtörtént.

Tolesván mulatott vidám baráti körben; a multság végeztével bánatosan konstatalta egyik pajtása:

— No, Adriányi meg van löve. Több se kellett annak az avatat

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mohai

Vegyi vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszeré tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borcherdt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Vargha, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Marhólyagbetegségeknek, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvószert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másféltreérésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben

ÁGNES-

forrást, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszoroknál fogva kitűnő szere a legkülönbélebb gyomor, légsző- és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz!

Főraktár: SPINDLER KÁROLY urnál SÁTORALJA UJHELYEN.

lan, idegen fülnek, mely ezt a megjegyzést meghallotta; remegő hangon, megindultan bocsátotta szélnek Ujhelybe jövet, hogy

— Adriányi Bélát meglőtték.

És hogy ez a röpke hír mily hatalmas szenzációvá dagadt, azt a vasárnap délutáni izgalmak bizonyítják.

HIREK.

A vándortárlat.

Egy honfoglalással ér föl a kultúra előtti teljes meghódolás. Már mint a huszadik század keretein belül megépített, egy olyan hadjárat, mi megnyitja a szemeket, hogy tisztán, valami magasabb nézőpontból lássanak. Mert azoknak tágra kell nyílniok. A kultúra, a maga nagy értékeivel, ahogy új színeket, az életnek ujonan való megfestését állítja hadrendbe mind az ellen, mi idegen megkopott bálványok imádása, sokkal több erővel dolgozik, mint száz hadjárat, vigy n az bár ucháciusokat is a gyűrűzésbe. Már pedig legfőbb ideje, hogy újjá gyurjon minket a kultúra.

Olyan portyázás féle lesz hát a vándortárlatoknak az a sora, mely több felvidéki város közt, nálunk Ujhelyben is, kíván megejteni lelkeket a művészetek számára. A kultúra keres föl minket, poesist hoz, ecsettel, meg színekkel csinált poesist, mely az örökkön való életnek művészelkekben érlelődött impresszióit adja majd vissza a csillogásában. Mert hogy csillogni fog az értékektől ez a tárlat, a kétségtelen. Olyan nevek szerepelnek majd rajta alkotásaikkal, mik jó esengésük; vérbeli művész emberek zsenialitása dolgozik itt minden öldöklő szerszámnál nyomósabban, hogy hódítson — a kultúra nevében. És fog is.

Ami meg egyes vonatkozásaiban egyenesen helyi jelleget ad majd a vándortárlatnak, az az a körülmény, hogy a festés ujhelyi amatőrjei is kiállhatnak rajta. — Ott, egy sorban az igazi művészekkel, számot tehet erejéről a dilettáns ujhelyi is, anélkül, hogy házagot ütne a tárlat értékén. Kissé elfogultabban nézzük is ha őket majd, ez az elfogultság nem a harmónia rovására megy; nem csorbitja ki a színvonalat, bárha az jó magasan jár. Sőt, minél több a nálunk termelt olyan piktor, mi a maga lábán mozog, ha biceg is, annál igazabb, értékesebb lesz a tanúságtétel arról, hogy a vidéken egyre intenzívebb a művészetek iránti érzék. És ezt a legfeketébb lelkü cinizmus sem mondhatja szegénységi bizonyítványnak.

A diadalmas, vason és rozsdán játszi könnyen, győzedelmeskedő kultúra nálunk csak hódíthat. Nem kellesz verekednie a maga igazáért, nem akad ellenfélre a közönség közönyében, mit feltétlenül kell, hogy megtörjön a vándortárlat. Az érdeklődésen és áldozatkészségen fog hát mulni, hogy tényleg magunk mögött hagytuk-e azt a jelzőt, mi

— az epés emberek szerint — a mucsai szóra hallgat.

— Szerkesztőségünk. *Perényi József* dr. lapunk főmunkatársa, a fővárosból, hol a nyári szünidőt töltötte, ma hazaérkezett.

— Személyi hír. *Dr. Bárczy István*, a miniszterelnökség elnöki titkárja, rokona *Czibur Bertalan* orsz. képviselő látogatására Nagymihályba érkezett.

— *Borúth Elemér* emléke. A mai napon van 20-ik évfordulója *Borúth Elemér* halálának. Kegyeletes megemlékezéssel gondolunk e napon rá, aki nemcsak nagy irodalmi becsesel bíró költeményeivel gyönyörködtetett mindnyájunkat s állított műveiben idők által le nem dönthető emlékoszlopot nevének, — de mint a Zemplén megalapítója s évtizedeken át volt szerkesztője és tulajdonosa, a hírlapirodalomban is elismert tehetőség s agilis tenyéző volt, Legyen emléke áldott!

— *Eljegyzés. Görgey Béla* m. kir. honvéd huszár hadnagy e napokban tartotta eljegyzését *Sárospatakon Téglassy István*, miniszteri tanácsos és *Nemthy Ilona* urnő leányával, *Gabriellával*.

— *Lajos napja*. Csak apró, jelentéktelen emberek emléke fakul meg az idők során. De az apostoloknak a nemzeti történet hőszóainak emlékezete annál erősebben él a lelkekben, minél inkább megtisztul alakjuk az évek folyásával attól az elfogultságtól, mivel — kortársnak — látni nem is bűn. *Kossuth Lajos* emlékének erre nincs szüksége. Ő ma is az, az a hatalmas félisten, mi volt akkor, midőn nevével ajakán esküdött Magyarország népe, hogy mindannyi elmegy, ha ő üzen mégegyszer. Áldó szeretettel emlékezünk hát rája. Hajnalán az annyit sovárgott jobb időknek, rá, ki romba döntötte a rendi Magyarországot, hogy annak romjain újjá, moderné épülhessen a magyar haza. Az osztatlan, egész magyar nemzet áldja a hívők rajongásával az ő emlékezetét ma — *Lajos napján*.

— *Áthelyezés. Klein Ignác* máv. tisztviselő, ki több éven át működött *Sárospatakon*, *Gyöngyösre* helyeztetett át.

— *Változás a főgimnázium tanári karában*. Jeleztünk lapunkban a helybeli kegyesrendiek vezetése alatt álló főgimnázium tanári karában az új tanévre történt változásokat. Utólag mint értesülünk, még egy változás fordult elő, nevezetesen *Szakáll Gyula* kegyesrendi tanárt a rendikormány *Rózsahegyre* helyezte át s helyére *Sátoraljaujhelybe Orosz György* világi tanárt küldötte ki. — *Szakáll Gyula* a tanári karnak egyik igen tehetséges, jeles tagja volt, kit városunk közönsége rövid két évi itt működése alatt is nagyon megkedvelt s távozását őszintén sajnálja.

— *A „Zemplén Naptára”*. Kiadóhivatalunk megkezdte a Zemplén Naptára 1907-re szóló évfolyamának összeállítását. A hivatalos rész pontossága érdekében e napokban küldötte szét a kérdő íveket a hatóságok és hivatalokhoz, mely kérdőíveknek a nagyközönség hiteles tájékoztatása végett, lehető legpontosabb kitöltését ez uttal is kérjük. A naptár mint előző évek hosszu során át,

ugy most is igen gazdag és változatos tartalommal sőt tetemesen bővitve fog megjelenni. Különösen kiemeljük s előre is felhívjuk a t. közönség figyelmét arra, hogy naptárunk ez évfolyama részére megirattuk „A nemzeti ellentállás Zemplén vármegyében” cím alatt annak az örök időkhöz emlékezetben maradó nemes harcnak a történetét, melyet a magyar nemzet önállóságának védelmében oly kitartással és lángoló hazafiui lelkesedéssel vívott meg, különösen vármegyénkben. — Zemplén vármegye első volt a küzdők táborában, *Rákóczy* és *Kossuth* vármegyéjének diadalmos multjához méltán sorakozott az alig-mult idő. Ez a rész minden valószínűség szerint részét fogja majd képezni egy nagyobb munkának, melyet a nemzeti ellentállást az egész országra kiterjedőleg fognak legnevesebb íróink elkészíteni, a nagy idők maradandó becsü emlékeül. A naptár tehát már csak ennélfogva is méltó lesz a lehető legszélesebbkörű pártolásra, mert különösen becses emlékkönyvet fog az képezni a zemplénvármegyei lakosság kezében s utódainknál. — A naptár ára, dacára tetemesen megnövekedett tartalmának, marad a régi: 80 fillér. Előjegyzéseket megrendelésre már mostantól elfogad kiadóhivatalunk. — Azt szükségtelen fejtegetnünk, hogy a naptár vármegyénkben minden hivatalnál, kereskedőnél, iparosnál nélkülözhetlen, mert kimerítő és hű tájékoztató az minden tekintetben.

— *Tanárok gyűlése*. Az Országos ref. tanáregyesület folyó évi aug. 27-én és 28-ikán tartja meg rendes évi közgyűlését *Sárospatakon*, amely alkalomból vendégeket s a tudomány iránt érdeklődőket szívesen látnak. Erre az alkalomra *Dókus Gyula* alispán, a sárospataki ev. ref. főiskola gondnoka körlevélileg hívta meg a vármegyei bizottsági tagokat és tisztviselőket.

— *Uj társiroda*. *Dr. Földi Károly*, fiatal ügyvéd, városunkban telepedett le és társtulajdonosa lett a *dr. Rosenthál Sándor*-féle ügyvédi irodának.

— *Beiratások a főgimnáziumban*. A sátoraljaujhelyi főgimnázium igazgatósága közli az érdekelt szülőkkel, hogy a beiratások szept. hó 1. 3. és 4. napjain a délelőtti órákban tartatnak. A javítóvizsgálatok aug. hó végén, még pedig a két tárgyból javítók aug. hó 30-án, az egy tárgyból javítók pedig 31-én fognak vizsgálatra bocsáttatni. A magánvizsgálatok ideje: írásbeli aug. 30-án, szóbeli aug. 31-én. Szept. 5-én *Veni Sancte*.

— *Esküvő*. *Sant Mór*, helybeli jónévű ruhakereskedő f. hó 28-ikán tartja esküvőjét *Schwarz Lujza* kisasszonnyal *Csapon*.

— *Dohány nagyárudák bérlete*. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a sátoraljaujhelyi dohány nagyárudát özv. *dr. Thuránszky Zoltán*éna, a nagy árudától újabban különválasztott „különlegességi árudát” özv. *Szerdahelyi Vincénének* és a *Sárospatakon* felállítandó dohány nagyárudát *Semsey Mariska* sátoraljaujhelyi lakosoknak adta bérbe.

— *Hütelén segéd*. *Hercz Kálmán* és fia céget hosszabb idő óta károsi-

totta egy ismeretlen tolvaj. Számos felszerelés és anyag tűnt el a vaskezeskedés raktárából. A lopások nyomára nem tudtak rá jönni, míg végre *Kesztenbaum Lajos* az üzlet jelenlegi tulajdonosa nyomára jött annak, hogy a lopásokat egyik alkalmazottja követi el. Följelentést tett ellene, a mikor kitünt, hogy a céget miategy 100—150 koronáig károsította meg.

— *Szerencsétlenség egy építkezésnél*. A folyó évben feltűnően sok szerencsétlenség történt a *Sátoraljaujhelyben* folyó építkezéseknél. A gyakori baleseteknek a legtöbb esetben az az oka, hogy a vállalkozók az építkezési munkák fölött nem gyakorolják eléggé a felügyeletet. Legutóbb, folyó hó 23-án a *Palotás-utca* sarkán épülő *Rude-féle* háznál történt egy sajnálatos baleset, melynél két napszámosnő sérült meg súlyosan. *Diglics Györgyné* és *Fajnik Jánosné* napszámosok kevéssel a délutáni munka kezdete után a pinceboltozásnál dolgozó kőműveseknek építkezési anyagot vittek. Amint a két asszony gyanútlanul a pincebolthajtásra lépett, a bolthajtás hirtelen lezuhant velök. A napszámosnők a pince alá jára estek, ahol fekvő állapotukban folyton omlott rájuk a sok téglá és építkezési törmelék. A közelben dolgozó munkások nyomban segítségükre siettek és kiszabadították válságos helyzetükből. *Diglicsné* a fején sérült meg súlyosan, míg *Fajnikné* jobb lábán szenvedett nagyobb sérülést. — Mind a kettő több gyermeknek anyja, akiket most a helybeli „Erzsébet” közkörházban ápolnak.

— *Cimbalmozni vágyók figyelmébe!* *Werner Sárika* cimbalom-magániskolájába a beiratkozások az 1906—1907. tanévre már folyó augusztus hó 29-én megkezdődnek. A rendes oktatás pedig szeptember hó elsején veszi kezdetét. — Bővebb tájékoztatást lapunk hirdetési rovatában foglalt jelentése nyújt.

— *Elvágta az ujját*. *Kovács Sámuel* folyó hó 21-én *Kiskövesden* csépelet a hercegi uradalomban. Csépelet közben a gépész utasítása folytán a kazánra és a munkásokra kellett figyelnie, a mi szerencsétlenségét okozta. Midőn a kazánt figyelte, abban a pillanatban a körfűrész felé nyult, mely balkezének két ujját elvágta. Ha kezét el nem kapja, a körfűrész karját is levágta volna. A szerencsétlenül járt embert a helybeli „Erzsébet” közkörházba szállították, a vizsgálatot pedig megindították annak kipuhatólása végett, nem-e terhel valakit felelősség a szerencsétlenség miatt.

— *Famunkások gyűlése*. A sátoraljaujhelyi famunkások folyó hó 26-án, vasárnap délután 4 órakor; a „Magyar Király” szállodában a következő napirenddel gyűlést tartanak: 1. Szervezkedés célja és haszna. 2. Az általános választói jog.

— *Rajta vesztett tolvajok*. *Imró Rudolf* és *Palkovics András* egyéb kedvtelés hiányában f. hó 21-én bértértek vásárlás ürügye alatt *Swarz D. Ignác Rákóczy-utcai* vaskezeskedésébe és mialatt egyikök alkuba bocsátkozott, a másik elemelt egy gépsziját. Ezt a műveletet azonban oly ügyetlenül követte el, hogy az üzleti alkalmazottak észrevették és átadták mindkét jómadarat a rendőrségnek.

— *Véres verekedés*. Folyó hó 19-én több ujhelyi cigány a *Bereck-utca*n előbb összeveszett, majd hajba kaptak egymással s úgy összeverekedtek, hogy a közelépett rendőrségnek kellett őket ártalmatlanná tenni. A legrövidebbet közülök *Horváth Rostás Sándor* húzta, a kinek a fején sikerült nekik egy kis léket ütni. A verekedő cigányhad a csata

RÉTAY és BENEDEK

Oltárépítő és templomberendezési műintézete, egyházi szerek és zászlók gyára, elvállal templomok teljes berendezését, felszerelését, kifestését és kikövezését.

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 59. SZ.

színhelyéről a rendőrség hűvös zárkájába került.

— **Hűtlen cseléd.** Heles Erzsébet szolgálati ideje alatt Farkas Viktor szolgálatadójától több fehérneműt, fosztatlan tallut és egyéb tárgyakat lopott. A károsult észrevette a tárgyak hiányát és följelentést tett hűtlen cselédje ellen a rendőrkapitányságnál, a hol megindították ellene a megtorló eljárást.

— **Varieté estély.** Szombat és vasárnap estén, a „Vadászkürt” szálló kertjében levő táncteremben Varieté-estély és nagy bűvészi előadás lesz, melyen fellép Cumberland Alos gondolatolvasó és jósnő, továbbá Mr. Stanley a híres illusionista és spiritiszta. Helyárak: I. hely 1 korona, II. hely 60 fillér, III. hely 40 fillér. Kezdeté este 8 és fél órakor. Az érdekesnek ígérkező mutatványokra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Gyilkossági és öngyilkossági kísérlet.** Horváth Ferenc sárospataki gyepmester f. hó 22-ére virradóra előbb feleségét, aztán önmagát akasztotta fel. Horváth Ferencet és feleségét, Horvátnak többi hitneki felesége kellő időben levágta s így sem a gyilkosság, sem öngyilkosság nem sikerült.

— **Munkás zavargások.** A Tiszaluc mellett levő „György” majorból Steiner János uradalmi ispán feljelentést tett a szerencsi főszolgabírói hivatalnál, hogy Hajós Pál és hat társa a vele kötött munka-szerződést megszegte s ellenében fenyegető állást foglaltak el. Gortvay Aladár főszolgabíró a bejelentésben foglaltak alapján vizsgálatot indított s ennek eredményeként az ellenszegülőket 60—60 napi elzárásra ítélte, kik most a szerencsi városi fogházban gondolkodhatnak cselekedetük felett.

— **Színészet Nagymihályon.** Micsey F. György társulata, mint annak idején említettük, a nagymihályi közönség élénk érdeklődése mellett játsza le az ottani háromhetes szízeját. Előadásra az Ujhelyt színre hozott darabok kerülnek nagybárra, ugyanolyan szereposztással, mint tavaszszal nálunk. A társulat f. évi szept. hó 1-ig marad Nagymihályon, amikor is három heti tartózkodásra Przemyslibe, Galiciába megy. Itt említjük meg, hogy Micsey Nagymihály város képviselőtestületéhez kérvényt adott be, melyben 1000 kor. szubvenciót kért. A képviselőtestület azonban folyó hó 23-án tartott ülésében a kérvényt fedezet hiányában elutasította.

— **Tűzvész.** Folyó hó 22-én Hór községben a délutáni órákban nagy tűzvész dühöngött. Leégett 64 lakóház, 12 csűr és 50 melléképület. Az összes takarmánykészlet odaégett. A kár oly nagymérvű, hogy a lakosok valósággal az éhnyomornak néznek eléje. A pusztító elem 2 óra alatt hamvasztotta el a virágzó községet. Szerencsére amennyiben a tűz nappal volt, emberélet nem esett áldozatul. A tűz keletkezési oka még eddig ismeretlen.

— **Megverte az apját.** Horváth János helybeli napszámos gyakran ittás állapotban tért haza. Ilyenkor legnagyobb kedvét abban találta, hogy nejét, aki már idősebb asszony, alaposan megverte. Folyó hó 20-án is így tett az öreg Horváth. Akkor azonban 20 éves fia, József is otthon volt és anyja bántalmazóját úgy helyben hagyta, hogy nehéz sérüléseivel a kórházba kellett szállítani. Fia ellen megindították a büntető eljárást.

— **Uj részvénytársaság.** A Nagymihályon létező sörgyárnak részvénytársasággá való átalakulása tárgyában a tárgyalások az eddigi tulajdonosok Müller B. és Fiai közt egyrésztől és az alapítók között másrésztől annyira előrehaladtak, hogy

a szerződés megkötöttet s a tervszel ellátott aláírási-iv e napokban fog szétküldetni.

— **Gazdasági akadémia Kassán.** Mint értesülünk, az 1906. évi költségvetésben foglalt felhatalmazás értelmében a kassai gazdasági tanintézet az 1906—7. tanévtől kezdve akadémiává lesz, a hová a felvétel csak érettségi bizonyítvány alapján történik. A tandíj egy évre 80 korona. Kassa városa ezzel nagy lépéssel haladt előre a felsőbb tanügy terén.

— **Szerencsétlenül járt földműves.** Horvát István mádi lakos földműves, lovának egyik lábán valami hibát fedezett fel. Mialatt lova lábát felemelte, a ló úgy rugta fejbe a szerencsétlen földművest, hogy nyomban elborította a vér. Ápolás végett a helybeli közkórházba szállították.

— **Tolvaj munkás.** Tóth József dombrádi származású napszámos, Incze Lajos téglagyáros kárára földmunkához való tárgyakat lopott. — Rajta esipték és a rendőrkapitánysághoz bekísérték.

— **Uszóverseny.** A tokaji ifju sportbarátok elhatározták, hogy a f. aug. hóban a Tiszában uszóversenyt rendeznek. Résztvehet a versenyben minden sportkedvelő, ki Liebermann Samu igazgatónál az egy korona részvételi díjat befizette.

— **Talált tárgyak.** E napokban a Széphalom-felé vezető országuton egy új kékszinű trikót és néhány darab fehérneműt talált az arra cirkáló csendőrjárőr. A talált tárgyakat igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányi hivatalban átveheti.

— **Vidéki szülőnek tudomására hozom,** hogy 1—2 fiu. vagy leány tanuló teljes ellátást nyer házamban; kívánatra külön német, francia és zongora tanításban is részesülhet. Szabó Jakab ig. tanító.

— **Dunky fivérek es. és kir. udv. fényképészek** műterme Sátoraljaujhely főtéren 9.

— **Pármai ibolya szappan.** E név alatt pár év óta egy kitudó mosdó-szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üdíti ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcórtékek is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árértékű szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas partolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér 3 darab 2 kor. 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szap-pangyáros, Miskolcon. Kapható: Sátoraljaujhelyen, Hrabéczy Kálmán drogériájában.

IRODALOM.

Dal.

Ha kimegyek kis kertembe
Nincs egy nyiló virág sem.
Mind elhervadt, mind lehullott;
Ép úgy mint a szerelmem . . .
Pedig nyár van; mégis egyre
Hullanak a virágok —
Én is érzem: nem sokára
Elhervadok, meghalok . . .

Fujdogál a szellő, viszi
A lehullott levelet.
Viszi, hordja — bár elvinne
Messze innen engemet . . .
Olyan messze; ahol nincs nyár,
Nincsen tavasz, kikelet —
Oda, honnan viszatérni
Soha többé nem lehet . . .

Ilonka.

Kuruc nóták. Ilyen címmel megjelent a napokban Harsányi István abaujmezei ev. ref. lelkész által egy kötet kuruc dal zongorára és cimbalomra. A szöveget Endrődy Sándor írta a szebbnél-szebb kuruc dalokhoz, mely méltó helyet foglal el a Káldy Gyulától első sorban megjelent kuruc dalok zenei-irodalmában. A zene-kötet 16 kuruc dalt tartalmaz és pótolja azt a hiányt, mely szerint kuruc nóták zongorára és cimbalomra irva eddig ritkán jelentek meg. — A kötet ára, dacára dus tartalmának és terjedelmének, csupán 3 korona, melyet minden zenekedvelőnek különös és jól megérdemelt figyelmébe ajánljuk.

Az „Adalékok Zemplénvármegye Történetéhez” c. havi folyóiratunknak 1906. évi XII. évfolyamának május és június havi füzetei a következő tartalommal jelentek meg: 1. Avaruralom Zemplénben. Irta: Czirbusz Géza dr. — 2. Zemplén a Vári Regesztromban. (VII.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 3. Zemplén vármegye történeti földrajza. (LXXIII. közl.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 4. Béke-tárgyalás 1705. és 1706-ban Leopold császár és Rákóczi fejedelem közt. (Vége.) Közli és magyarázza: Dongó Gy. Géza. — 5. A dicső Rákócziakról. (VI.) Irta: Feöldi Doby Antal. — 6. Zemplén vármegye az elnyomatás alatt. (3. folyt.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 7. Kazinczy Lajos honvéd-tábornok élete. (3. folyt.) Irta: Becske Bálint. — 8. Szemere Pál diétai követ Diáriuma 1681-ből. (VII.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 9. Szerencs város leírása. (VIII.) Irta: Kaszay József. — 10. A „Zempléni Casinó”-nak törzstagjai 1831-ben. (V.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 11. Olasz-Liszka Diáriumból. (XXIV.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 12. Adatok az 1831. évi kolera történetéhez. (I.) Közli: Andorko János. — Leveles-láda. — 13. Bocskay- és Thököly-levelek a vármegye levelestárból. Közli: Dongó Gy. Géza. — 14. Birtokadományozás Töke-Terebesen 1608-ban. Közli: Miskolczy Simon János. — 15. Adatok S.-A.-Ujhely XIV—XVIII. évszázbeli birtoktörténetéhez. (XI.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 16. A Rákóczi-adománylevelekből. (XLIV.) Közli: Dongó Gy. Géza. — 17. Egy Waffen-Pass 1858-ból. Közli: Dongó Gy. Géza. — 18. A homonai Drugeth-birtok történetéhez. Irta: Dudás Gyula. — Tárca. — 19. Emlékezés Andrássy Gyula grófról. Irta: Parnói Molnár István. — 20. Adatok a céhek történetéhez és házi szokásaihoz. (I.) Irta: Feöldi Doby Antal. — Csarnok. 21. A Némahegy és a Gyilkos. (2. folyt. és vége.) Irta: Fűredi Ármin. — 22. Egy szakállas kuruc puská. (Képpel.) Irta: Dongó Gy. Géza. — 23. A szerkesztő postája. — Függelék. — A fényes Rákóczy-nemzetség családfája. (Az I. és II. tábla.) Összeállította: F. Doby Antal. — **Előfizetési ára félévre 3 korona, egészévre 6 korona.** — Az „Adalékok” eddig megjelent füzetéhez készült diszes bekötési táblák kiadóhivatalunkban (Főter 9. sz.) folyton kaphatók.

A „Vasárnapi Ujság” augusztus 19-ik száma 36 képpel jelent meg. E szám gazdag és változatos tartalmából fölemlítjük Garay Ákosnak, a törölmetszett magyar genreképek jeles művésznének bugaci életképét, a lovasberényi aratóünnepéről fölvetett fényképeket, a Lisznai Kálmán hagyatékából most előkerült írói fényképeket és rajzokat, a milánói kiállítás egéséről, a most kifogott fiúmei cáparól készült képeket. A szövegrészben vannak: Kissteleki Ede és Balla Ignác költeményei, Ábonyi Árpád „Legnagyobb husárbravur” című elbeszélése, ifj. Hegedűs Sándor stratfordi levele „Shakespeare” városáról — sok képpel illusztrálva. —

A „Regénytár” című mellékleten folytatja a lap Sas Ede „Desdemona leánya” című eredeti regényét és az „Udvari élet a francia királyok” alatt című történeti korróját, mindkettőt gazdagon illusztrálva. Tárcaikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Közintézetek s egyletek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. „Vasárnapi ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy kor. 80 fillér. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, tőlévre két korona 40 fillér.

TANÜGY.

Értesítők. Az elmúlt héten jelent meg: **A sárospataki ev. ref. főiskola (akadémia és főgimnázium) Ertesítője az 1905/6. tanévről;** **A sárospataki állami tanítóképző intézet Ertesítője,** lefolyt 1905/6. tanévről. A sárospataki főiskola értesítője igen izléses kiállításban megjelent vaszkos kötet, mely bevezető részében Csontos József főgimn. tanárnak a Bocskay-ünnepélyen tartott nagyszabású s történeti adatokban gazdag, szép beszédét hozza. Kimerítő tudósítást nyújt az értesítő a végzett tananyagról s a főiskolába lépni óhajtok számára a szükséges tudnivalókról, melyeket lapunkban már előzetesen közöltünk is. — **A sárospataki áll. tanítóképző int. értesítője a lefolyt tanév történetéről** számol be. Ismerteti az ifjuság önképző munkásságát, tanulmányi kirándulásait s a gr. Mailáth József által rendezett szövetkezeti tanfolyam tananyagát.

— **Államsegélyek.** Czigánd község a múlt éven 24 ezer korona költséggel négy tantermes ref. iskolát építtetett s a meglevő egy tanítói állás mellé három új tanítói állást szervezett. A vall. és közokt. m. kir. miniszter méltányolva a község nagy áldozatkészségét, a tanítói állások javadalmainak 800 koronáig leendő kiegészítésére kért államsegélyeket akként engedélyezte, hogy a II. tanító évi 200, a III. évi 700 s a IV. is évi 700 korona fizetés kiegészítő államsegélyt kap.

— **Beiratások a sátoraljaujhelyi állami polgári leányiskolába.** A sátoraljaujhelyi állami polgári leányiskolában az 1906—1907. tanévre a javító és felvételi vizsgálatok szeptember hó 3-án tartatnak meg. A beírás az I-ső osztályra szept. 4-én, a többi osztályokra szept. 5-én, 6-án és 7-én eszközöltetik d. e. 8—11-ig és d. u. 2—5-ig az igazgatói irodában. A beírás alkalmával a más intézetből jövő új tanulók iskolai bizonyítványukon kívül korukat születési-, beoltásukat pedig himlőoltási bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. Ezek hiányában be nem irhatók. Iskolai illetékek: Tandíj egész évre 10 kor. Mellékdíjak: 3 kor. 20 fillér. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember 10-én lesz.

— **Beiratások a polgári fiuiskolába.** A helybeli nyilvános jellegű négy oszt. polg. fiuiskolában a beiratások az 1906/7-ik tanévre aug. hó 29-ikétől szept. hó 4-éig az intézet helyiségében (Klastrom utca) d. e. 8—12-ig fognak megtartatni. Ugyanazon napok délutánjain lesznek a felvételi és különbözeti vizsgák. A beiratásokhoz a növendékek esküvel a szülők vagy azok helyettesei kíséretében jelenhetnek meg. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 5-én reggel 9 órakor lesz, míg a rendes tanítás szept. 16-án veszi kezdetét.

— **Jutalmazott tanítók.** A magyar földhitelintézet által faiskolát kiváló

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

eredménnyel kezelő néptanítók számára tett alapítványi jutalomdíjakból, a földmívelésügyi m. kir. miniszter Gönczy Bertalan tokaji állami és Kastély Miklós erdőbényei ev. ref. tanítókat egyenkint 200 koronás jutalomban részesítette.

Internátus Sátoraljaujhelyben. A Karolineum nevű felsőbb nőnevelő és tanintézetben belnővendékek is vétetnek fel. Az intézet vezetése következőleg van rendezve: a) Internát; b) kisdudóvó; c) 6 oszt. elemi népiskola; d) 4 oszt. polgári iskola. Tanítanak elemi és polgári tanképességi oklevéllel bíró Irgalmas nővérek. A rendszeresített tantárgyakon kívül tanítatják még: német- és francia-nyelv, műrajz és festés, zongora, cimbalom és tánc, továbbá különféle hasznos kézimunka gépvarrás, ruha-varrás. Bővebb felvilágosítást nyújt az intézet főnöknője.

Beiratások a keresk. tanonciskolába. A sátoraljaujhelyi „Kereskedelmi tanonciskola” 1906-7. tanévi beiratásai folyó hó 27-től szept. 1-ig (d. u. 4-6 óra közt) lesznek megtartva. Felkéretnek a kereskedő urak, hogy tanulóikat a beiratásra szorítsák, annyival inkább, mert a tanítás szept. első napjaiban meg fog kezdődni és az addig be nem írt tanulók mint mulasztók fel lesznek jelentve. *Az iskola igazgatósága.*

Beiratások az izr. elemi iskolában. A statusquo izr. elemi iskolában a beiratások aug. 29-31 napján lesznek a hitk. irodában. Az előadás szept. 5-én kezdődik. Tandijelengedésért aug. 29-ig kell folyamodni. — Az iskolaszék kéri a szülőket gyermekeik pontos beiratására.

Tanító választások. A golopi ev. ref. népiskolához, — hol 2 év óta nem volt okleveles tanító, — Domján József képesített tanító; a benkőfalvai róm. kath. népiskolához pedig Köhalmi József okl. tanító választott meg.

A gálszécsi állami iskola fejlesztése. Gálszécs város közönségének többször megismételt kérelmét teljesítette ma a vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter. Elrendelte ugyanis, hogy szóban levő iskolánál a IV. tanítói állomás az új tanév kezdetétől rendszeresíttesék. Az állás férfi tanítóval lesz betöltve, a pályázati kérvények Zemplén vármegye kir. tanfelügyelőségéhez nyújtandók be f. é. szeptember 7-ig.

KÖZGAZDASÁG.

Heti jelentés a tőzsdeforgalomról és a pénzpiacról a Zemplén részére.

(A „Hermes” jelentése.) A tőzsde az elmúlt héten még mindig a holt idény behatása alatt állott s jóformán üzletellennek volt mondható. Dacára az irányzat szilárdságának, a kötött néhány üzlet csendes mederben folyt le és a csekély forgalom csak az árfolyamok stagnálásában nyert kifejezést. Az elvételre mutatkozó élénkség, mely időközönként különösen orosz járadékokban jutott kifejezésre, oroszországi forradalmi hírek következménye, melyek természetesen ezen járadékok árfolyamának csökkenését idézték elő. A német császárnak az angol királlyal való találkozása a tőzsdére hatást egyáltalában nem gyakorolt.

Üzlet jóformán csakis biztosító-értékekben volt, miután az aratás és eséplés az ország legtöbb vidékén befejezést nyert és így a kevés tűz- és jégkár miatt a biztosító társaságoknak kedvező évre van kilátásuk.

Az iparvállalatok részvényei közül a Magyar fém- és lámpaarugyár részvényeiben volt élénk üzlet, magasabb árfolyam mellett.

A pénzpiac helyzete állandóan szilárd s miután a magánkamatláb igen magas, az egyedüli pénzforgás jelenleg a jegybank. Az Osztrák Magyar bank kedvező kimutatása a tőzsdére hatást nem gyakorolt és általánosságban az a nézet, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok igen nagy pénzszükséglete e hó utolsó hetében a jegybank állományának csökkenését fogja maga után vonni. Befektetési papirokban, a pénzpiac szilárd helyzetére folytán, nem volt.

* Szilágyi Diskant, miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális boggyó és zuzogépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth”, „Kinesem” és „Hegyalja” borsajtók nem különben a nagy üzemű préseléshez készített Rákóczy „kettős kosaru” sajtók, a melyeknél a régi világ fából készített prése ge-

nialisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennek fogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, 1902. évi egri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

A. K. Budapest. A „Nemzeti ellentámasz” megírására igen is ki van küldve a törvényhatóság kebeléből egy bizottság, amely azonban tudunkkal eddig még meg sem kezdte működését. A kért műnek beküldését tehát sajnálatunkra még hamarosan nem ígérhetjük.
B. I. Rákóczy. Megkaptuk. Köszönjük. Első gyümölcs. Átadtuk az irodalom rovat-vezetőjének.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

Vasuti menetrend.

Ervényes 1906. május 1-től.

Indul Sátoraljaujhelyből:

Erkezik Sátoraljaujhelybe:

Budapest felé

Reggel személy v. postával	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 09 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 39 perc.
Este vegyes v. postával	9 óra 10 perc.

Budapest felől

Reggel teherv. személyszállítással	3 óra 53 perc.
Reggel vegyes v. postával	6 óra 29 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 43 perc.
Délután személy v.	4 óra 05 perc.
Este személy v. postával	8 óra 08 perc.

Kassa felé

Reggel vegyes v. postával	7 óra 29 perc.
Délután személy v. postával	1 óra 13 perc.
Este személy v. postával	8 óra 18 perc.

Kassa felől

Reggel személy v. postával	7 óra 18 perc.
Délután személy v. postával	2 óra — perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 42 perc.

Mező-Laborcz felé

Reggel vegyes v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra 03 perc.
Este személy v.	8 óra 28 perc.

Mező-Laborcz felől

Reggel személy v.	7 óra 08 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 31 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 13 perc.

Csap felé

Reggel vegyes v. postával	7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 58 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 36 perc.
Este személy v. postával	8 óra 34 perc.

Csap felől

Reggel személy v. postával	6 óra 49 perc.
Délután személy v. postával	11 óra 49 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 17 perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 38 perc.

Szerdán és szombaton reggel 4 óra 10 perczkor tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. Erkezik Kassára 7 óra 55 perczkor.

Minden vasár- és ünnepnapot megelőző napon d. u. 4 óra 45 perczkor Budapest felé Hatvanig tehervonat személyszállítással indul, és minden vasár- és ünnepnapot követő napon érkezik éjjel 12 óra 17 p. Hatvanba.

H I R D E T É S E K.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

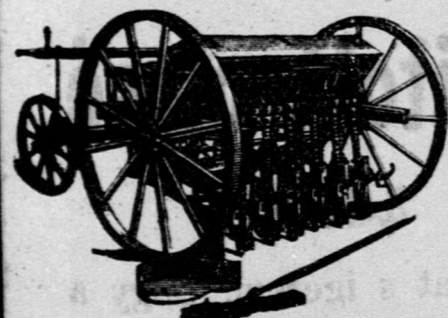
„HERCULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garatálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szűretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó-gépek, legújabb szerkezetű szabadalmazott önműködő SYPHONIA” fa és szőlővessző permetező, a szegecs és tormánés valamint a vértetű kiirtására; szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek „AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerekek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések kézi-használatra, kukoricza morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek,

boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és készítenek.

MAYFARTH PH. és TÁRSA gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

372/1906. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó ezennel köz-
hírré teszi, hogy az egri kir. törvényszék 1906.
évi 1306. számú végzése folytán dr. Kellner Mihály ügyvéd által képviselt Lázár Dávid gyöngyösi bej. cég felperes részére, Weinberger Zsigmond alperes ellen 267 korona tőkekövetelés és járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 700 koronára becsült ingóságokra a nagymihályi kir. járásbíróóság 1906. V. 654. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Nagymihályban, a vásártéren hova a lefoglalt tárgyak szállítottak, leendő megtartása határidőül 1906. évi augusztus, hó 29-ik napján délelőtti 10 órára kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt hordósborok, cseme, geborok, likőr s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szűkség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kiügyesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagymihály, 1906. évi augusztus hó 16. napján.

Pelless József,
kir. bírósági végrehajtó

Czimbalmozni vágyók
alapos oktatást nyernek
ugy kezdők mint haladók

Werner Sárka

okl. czimbalom-tanár

CZIMBALOM

MAGÁN-ISKOLÁJÁBAN

Sátoralja-Ujhely, Deák-utca
(Ember-féle házban.)

!! A beiratások folyó évi
augusztus hó 29-én kezdődnek. !!

A TANÉV TIZ HÓRA TERJED.

TANDIJ HAVONKÉNT:

Heti 3 óra vételénél 12 kor. — 4 óra vételénél
16 kor. — 5 óránál 20 kor.

**Bizományi
raktár:**

Schunda V. J.

cs. és kir. udvari
hangszergyáros
hírneves
ozimbalmából.

Előnyös részlet
fizetésre is.

Tkv. 2094/1906. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A varannói kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tabaka Mihály végrehajtónak, Pohlod György végrehajtást szenvedő elleni 1 kor. 30 fill. tőkekövetelés és jár. és a Varannói Takarékpénztár Részvénytársaság csatlakozó végrehajtó 171 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. bíróság) területén lévő Agyagospatak községben fekvő, az agyagospataki 49. sz. tjkvben A. I. 4—20. sorsz. a. foglalt 402. hrsz. 1538 négysz. ölet tevő na hurki szántóból, 404—405. hrsz. 1008 négysz. ölet tevő na dolkoch szántóból, 407 hrsz. 504 négysz. ölet tevő na dolkoch szántóból, 737—738. és 741—744. hrsz. 846 négysz. ölet és 1 h. 92 négysz. ölet tevő pod hurki és medzi jarki szántó és rétből, 824—827. és 829. hrsz. 1356 négysz. ölet és 1 hold 1212 négysz. ölet tevő Hrabovecz szántóból 962—963., 965. hrsz. 2 hold, 583 négysz. ölet és 1 hold, 292 négysz. ölet tevő na jarki és Kotloch szántóból, 1080 és 1082—1083. hrsz. 923 négysz. ölet és 1 hold 246 négysz. ölet tevő Szakmányi és Halagos szántóból, 1158—1160 hrsz. 1 h. 830 négysz. ölet tevő Krehelnice szántóból, 1492. hrsz. 684 négysz. ölet tevő potoki szántóból, 1695 hrsz. 1 hold 1130 négysz. ölet tevő Gulusova szántóból, 1756—57. hrsz. 2 hold 1350 négysz. ölet tevő Potocski szántóból és 1872—74. hrsz. 1 hold 175 négysz. ölet tevő Macsarki szántóból, vala-

mint a 3/4 urb. tel. után járó közös erdő és legelőből járó aránylagos részből B 2 a Pohlod György nevént 1/2 részre 529 korona kikiáltási árban,

az agyagospataki 57. sz. tjkvben A. + 1. sorsz. a. felvett 118—120. hrsz. 740 négysz. ölet tevő 30. sz. ház udvar és kertből s ezután járó közös erdő és legelő aránylagos részből a B 2. a. Pohlod György nevént 1/2 részre az 1881. évi LX. törv. cz. 156. §-a értelmében Pohlod Mihály, kisk. Pohlod János, Mária és András nevént 1/2 részre s így az egész belsősegre 422 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi szeptember hó 21. napján d. e. 9 órakor Agyagospatak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 52 kor. 90 fillért és 42 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tv. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varannón, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság, 1906. augusztus 15. napján.
dr. Radványi Géza,
kir. albiró.

Pályázat.

A sátoraljujhelyi izr. anyahitközség nyilvános népiskolájánál megüresedett **tanítói állás** betöltése, melylyel a főgymnasiumi ifjusági istentisztelet kántor-teendőinek elvégzése is összekötötték, pályázatot hirdetek. Javadalmazás: 1000 kor. évi törzsfizetés és 200 kor. lakbérátalány, együttesen évi 1200 kor. Az állás f. évi szeptember 5-én foglalandó el. Néptanítói oklevéllel és zenei képesítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvények szeptember 1-ig alulírott elnök címére küldendők. A kántori teendőkhöz az ifjuságnak karének-lésre való oktatása is tartozik.

Kelt a sátoraljujhelyi izr. anyahitközség iskolaszékének 1906. évi augusztus hó 24-én tartott üléséből.

Dr. Roboz Bernát,
iskolaszéki elnök.

acélekéket és tégelyacél-eketestet

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hírneves és csakis eredeti „Bächer“-féle

vásárolja.
A Bächer-féle ekék és eketestek kigazdák számára is készülnek és ugy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt felülmúlnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekefej törhetetlen acélból készül, melyekért szavatosságot vállalok.

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

BÄCHER RUDOLF kizár. ekegyár-raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND Budapest, Nagymező-utca 68.

A MELICHÁR-féle cs. és kir. szabadalmazott

„UNICUM DRILL“

sorvetőgép, ugy ezélszerű szerkezet, kevés vonóerőszükséglet, pontos szabályzhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 13 évben 26.000-nál több ily gép adatott el. — Ábrás leirással és árjegyzékkel ingyen szolgál.

MELICHÁR FERENC cs. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND BUDAPEST

VI. kerület, Nagymező-utca 68. szám.

Tk. 2095/1906. szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A varannói kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Kasztner László végrehajtónak, Schulc Mihály végrehajtást szenvedő elleni 60 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljujhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbírósg) területén lévő, Bányapata a községben fekvő, a bányapataki 18. sz. tjkvben A. I. 1—21. sorsz. a. foglalt 18/b. hrsz. 600 négysz. ölet tevő 71/b. sz. ház, udvar és kertből, 78. hrsz. 150 négysz. ölet tevő kertből, 563. hrsz. 1500 négysz. ölet tevő Hrabina szántó és rétből, 585. hrsz. 600 négysz. ölet tevő ugyanott fekvő réb, 819. hrsz. 1 h. 200 négysz. ölet tevő na kutoch rétből, 887. hrsz. 75 négysz. ölet tevő Horbok szántóból, 900. és 934. hrsz. 1200 és 150 négysz. ölet tevő Horbok 2 szántóból, 1108. és 1146. hrsz. 75 és 1200 négysz. ölet tevő Michnicska két szántóból, 1630. és 1657. hrsz. 300 és 600 négysz. ölet tevő Zahumenki két szántóból, 1698. hrsz. 600 négysz. ölet tevő pod Precsényi szántóból, 1754. hrsz. 1050 négysz. ölet tevő Polyanki szántó és rétből, 1782/b., 1787/a. és 1790/a. hrsz. 900 négysz. ölet tevő 1050. és 1050. négysz. ölet tevő Drina 3 szántóból, 1876. hrsz. 300 négysz. ölet tevő Drina

szántóból és 1951. hrsz. 450 négysz. ölet tevő Olsyna szántóból, a B. 7. 11. és 15/a. Schulc Mihály nevént 1/2 részre 850 kor. kikiáltási árban és a bányapataki 171. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 1378. hrsz. a. foglalt 450 négysz. ölet tevő T-rnova rétből ugyanannak nevént 1/2 részre 20 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi szeptember hó 25. napján d. e. 9 órakor Bányapataka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 85 koronát és 2 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt i. u. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varannón, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság, 1906. augusztus 16. napján.

Radványi,
kir. albiró.

Bútorokat

tetemesen leszállított olcsó áron lehet vásárolni az
Első zemplénmegyei honi bútor-csarnokban
S.-a.-Ujhelyben.

Butorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben lévő

BUTORRAKTÁRAIM
túlhalmozott készletét
helyszüke miatt

tetemesen leszállított olcsó
bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig ugy ezután is ige kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Occassió! SZEGŐ SÁNDOR divatáruházában

SÁTORALJAUJHELY (főtér).

1906. szeptember hó 15-ig.

Az összes raktáron lévő és a Bártfa-fürdői fióküzletben visszamaradt nyári ujdonságokat még eddig nem létezett olcsó árban adom el.

A midőn tisztelt vevőimnek szives figyelmét egyszersmind a közeledő őszi idény ujdonságaira felhívom, u. m:

1906. szeptember hó 15-ig!

angol és selyem blouzek, kosztümök és felső aljakban,

vagyok kiváló tisztelettel **Szegő Sándor.**

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa és mindenféle fenyő épületfák és deszkák raktára

Sátoraljaujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.

Kerítés oszlopok . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánlunk kerékgyártóknak szerszámfákat, kerékfalpak és külőket; nyírfa és bükkfa rudakat, ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt tölgyfa deszkákból.

Hidépítéshez szükséges tölgyfákat minden hosszúságban és új slippereket is raktáron tartunk.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Pincze berendezésre **godnárfa**. Tölgyfa méterje 40 fillértől 1 koronáig. Asztalosnak jávorfa deszkák kaphatók.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építézésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pecig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Jelenleg 3 ujonnan épült **lakóház** előnyös feltételek mellett és jutányos áron eladó.

Kleinmann és Klein

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozzuk, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Épületek, bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljaujhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki.

BORSAJTÓK

Legjobb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth”, „Kincsem”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Aczélorsós” a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű

Rákóczi kettős kosaru sajtók nagyüzemű préseléshez.

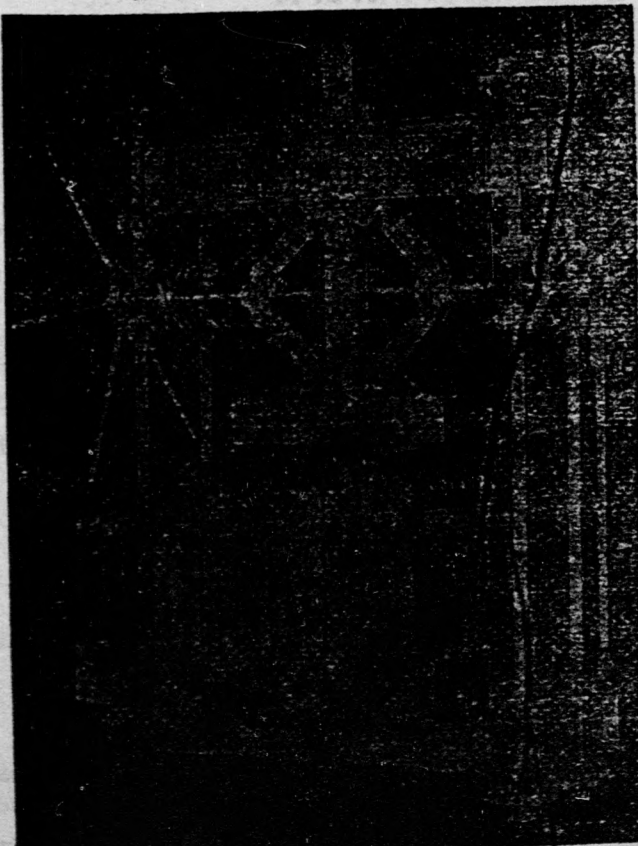
FŐELŐNYE:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzó és bogozók.

„Villám” legújabb ozentrifugális bogozó és zuzogépek.

SZILÁGYI és DISKANT GÉPGYÁRA. MISKOLCZON.

Világkiállítás St. Louis 1904.
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Globus
tisztító kivonat
Jobban tisztít mint bármely más fény-tisztítószer.

KRONSTEINER KÁROLY BÉCS, III./I. Hauptstrasse 120.
Cs. k. oszt. szab. — Magy. kir. szab.

Homlokzat-festékek.

Viharmentes. Mészben oldható, épületek mázolására. 49 árnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb. 1 kiló elegendő 10 négyszögméternek kétszeri mázolására.

MOSható MÁZOLÁSOK,
ugymint zománc, homlokzatfesték, száraz és lapidonfesték, pépnyű, 50 árnyalatban, vízben mosható, egyszeri bevonásra fed, színét nem hagyja. Költségár négyszögméterenkint 5 fillér. Meglepő siker. Kimerítő prospektusok és mintalapok ingyen és bérmentve.

MEGHIVÁS.

A Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár
részvényesei

1906. évi szeptember hó 16-án délelőtt 11 órakor
az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Tárgy:

Egy felügyelő-bizottsági rendes és egy póttag választása.

Sátoraljaujhely, 1906. augusztus hó 17.

Meczner Béla.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindenemü ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrovidebb idő alatt közvettem.

Jó hírű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.
Sajuhely. Korona-u.

**KÉT jó házból való
gimnáziumi vagy polgári iskolai
tanuló**

gondos felügyelet mellett teljes el-
látást kaphat. Egészséges, tiszta
lakás kerttel, kitűnő házi ellátás.
Bővebb felvilágosítás:

LÖVY ADOLF könyvkereskedé-
sében.

Új Temetkezési Vállalat az „Órangyalhoz”

Sátoraljaujhely

Rákóczi-utcza sarkán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy évek óta fenálló asztalos- és butor-üzletemet legujabban

temetkezési vállalattal

bővíttem ki s ezen új üzletágat a mai kor igényeinek megfelelően — fővárosi mintára — olyképp rendeztem be, hogy akár egyszerű, akár a képzelhető legdiszesebb temetkezést rendezhetem, s így módot és alkalmat kívánok nyújtani mindenkinek, hogy kedves halottját vagyoni viszonyaihoz mért temettethesse el.

Nagy költséggel többféle gyászokocikat és ravatali felszereléseket, díszegyenruhákat stb. stb. beszereztem s a gyászoló közönséget kívánsága szerint a legkényesebb izlésnek és követelményeknek megfelelően — meglepő olcsó áron — szolgálhatom ki.

A gyászoló közönség kényelmére magamra vállalom az egyházi és sirhely, valamint mindennemű egyéb költségek előlegezését minden külön díjazás nélkül.

Üzletemben állandó nagy raktárt tartok valódi és utánczott érzéköporsókból, szemfedőkből, sarkoszorukból, s minden e fajta czikkekből. Szolgálataim felajánlása mellett tisztelettel kérem a gyászoló közönség kegyes pártfogását

Majoros Gyula,
asztalos mester.

Schottola Ernő Budapest.

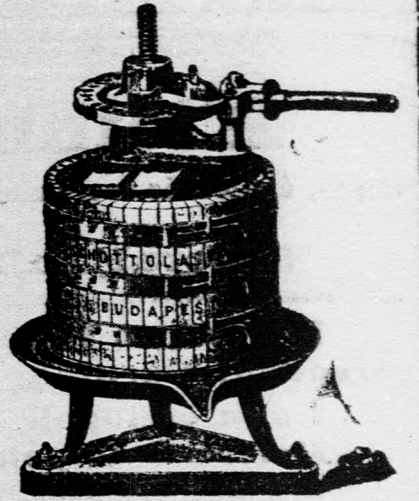
Nagykereskedő és gyáros,

VI, Andrassy-ut 2. szám.

Pinczegazdasági osztály.

Ajánlja

borpréseit, borszivattyuit
és borszűrőit,
ruggyanta- és kender-tömlőket,
a szüreteléshez és pincze-
gazdasághoz szükséges összes
kellékeket.

Árjegyzéket kívánatra készséggel küld.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóhera-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, „Planet Jr.” kapálók, szecsakavágók, répavágók, kukoricsa-morzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek. Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Tavaszi és nyári szezonra!

ajánlom gőzre berendezett

évek óta jóhírnévnek örvendő férfi-, női-, gyermek-ruha és mindennemű vegyi ruhatisztító-intézetemet,

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermek-ruhaneműeket tisztításra, u. m. utczai, bali és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket bontás nélkül.

Festésre elvállalok mindféle női- és férfi-ruhaneműeket bontás nélkül, bárminő divatos színek megfestésére.

Ajánlom **güvrirozó gépemet** a n. é. hölgyközönségnek szives figyelmébe. Güvrirozni elvállalok mindféle szöveteket, selymet, moll, batiszt és kreppet egész 150 centiméter hosszúságig.

Csipke-függönyök a legnagyobb gondal tisztítatnak és gőzhengeren vasaltatnak.

Hímzett kézimunkák is a legolcsóbban tisztítatnak.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva maradtam

Mély tisztelettel

Rakovszky Sándor,

Sátoraljaujhely, Beresényi-utca, saját házamban.
A megyeház háta megett, a fogbázsal szemben.

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Újhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Hírlétszám minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczer Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor.
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Kapunyitás előtt.

— aug. 29.

Jajj de nagy ház! Sójajt a hat éves honpolgár. — Vége a tánciskolának! — Kesereg a polgárta kisasszony. — Tollite portas principes vestras! — büszkélkedik a kisdiák. — Et introibit rex gloriae! mondja a matu-
randus.

Szeptember 1! — Milyen szép nap is vagy te, gyümölcsérelő ősz első nagy napja! Mennyi remény, mennyi bánat, kétség, aggodalom, meg minden fűződik hozzád. — Nagyobb vagy az új esztendőnél, nagyobb, fontosabb minden más napoknál a 365 közül.

Az utcák képe megváltozik. A vidéki élet egy hatalmas része, a pezsgő ifjuság fizikai ereje átteszi szállását a csendes vidékről a zajos városra. A pihent erejű ifjuság lármája oly édes harmóniát teremt a merkantil szellemtől zajos városi utcák hangzavarában, hogy bár nagyobb lett is ez utcákon a zsvaj, de egytuttal fülbemászó dallamosságot is hozott az, a köznapi vásári zajba. A jövődó miniszterei, képviselői, akadémikusai szerény mezben, harisnyás lábszárral rójják az utcákat. — Ráfogjuk valamelyikre: te püspök léssz, te

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Az ezüst érdemkereszt.

A „Zemplén” számára írta: Péter Mihály.

Bükkfalvi Tamás a közigazgatás terén szerzett érdemei elismerésül megkapta a lovagkeresztet... A kaszinó dohányzójában egy 5-6 tagból álló társaság a nyári meleg ellen épen a jégbehűtött borral védekezett, midőn az esti lapok a kitüntetésről hírt adtak.

Persze, hogy egyszerre a Bükkfalvi dolga lett a közbeszéd tárgya. Ahogyan az ilyenben szokásos, pártok képződtek. Az egyik rész nagyon örült, hogy a kis városra is esett egy sugárka a kormány kegyelmeinek sugaraiból, mert ezek ugy fogták fel a dolgot, hogy a Bükkfalvi kitüntetése a városra is csak előnyös. Különben is Tamás egészen jó, sőt kiváló közigazgatási hivatalnok volt mindig.

A társaság másik része másképen gondolkozott. Ezek meg valószínűleg azt hitték, hogy Tamás most már egy fejjel nagyobb lett. Kezdték lebírálni az érdemeit. Bizonyos baklövésai is előkerültek, melyeket állítólag Tamás követett volna el épen a közigazgatási téren.

No, én se jobbra, sem balra nem foglalok állást, szólt a vitába egy

meg miniszter. — a szemünk közzé nevetnek s azt mondják: dehogy, én csak tanulni akarok!

Ebben a gyermeteg szóban pedig egy nagy, mély, örök világ rejlik. Mert hát ki tudja mi lesz egykiből-másikból! Pedig lesz belőlük kiből püspök, kiből miniszter, kiből világhírű tudós, — kiből... semmi. Sőt a semminél is kevesebb. Mert az élet nagy utai kitapasztalhatlanok, a végzet keze kiszabta a tudás határait, de Tárkányi szerint el is rejte az ember elől főséges titkait!

Költőien szép nap vagy szept. elseje!

A kis gimnazistát ezer könyhullatások közt bocsátja utnak a jó édes anya. — a nagyobbikat az élettapasztalat által bölcsesé lett apa látja el ezernyi jótanácsal. — A kis lánykát aki már „polgárta” lett, a bucsuzásnál kisasszonynak titulálja a szolgáló, ami olyan jól esik a bakfis fülének. A tanítónőképzőbe igyekvő hajadon per nagysád megszólítások és „kezet csókolom”-ok özöne közt lép a vasúti kocsiába. — Istenem! milyen szép is az élet, dacára minden okoskodó tudós rémlátásának!

De beszéljünk csak komolyan. Szives Isten-hozottal köszöntünk titeket, nemzetünk re-

szőke földbirtokos, aki épen cigarettát sodort a kanapé egyik sarkában, csak azt kívánom, hogy nagyobb szerencsével viselje a lovagkeresztet, mint néhai Nagy György uram viselte szegény az ezüst érdemkeresztet.

Halljuk csak, ez érdekes lesz, ez az ügyvéd hangja volt, aki szerette a vidám történeteket.

A fiatal földbirtokos rágyújtott a szivarkájára, hanyagul hátradólt a puha kanapén, néhány füstkarikát fújt a levegőbe és elkezdte:

Lehet vagy 20 éve. Jogász voltam Budapesten, de a nyári szünidőt otthon töltöttem. Epen ilyen meleg nyári délután volt, mint most. A csalátagok kint ültünk a kertben a gesztenyefák árnyékában, beszélgettünk egyről-másról, amikor egyszer csak így szólt apám felénk fordulva:

Jó, hogy el nem felejtettem — fiuk — ez nekem és az öcsémnek szólt, aki már szintén felnőtt gyerek volt, holnap ünnep lesz a falunkban. Nagy György uram, a falunk derék bírása, ezüst érdemkeresztet nyert ő felségétől. Holnap fogja átadni a főszolgabíró az érdemes embernek a községhezánál, hát aztán ti is eljőjtek. Az érdemnek adjuk meg mi is az öt megillető tiszteletet.

Örültünk, hogy a kis falu esendjébe valami élénkség vegyül a holnapi nappal és megígértük apánknak, hogy ott leszünk az ünnepélyen. Kü-

ménye, mert ti vagytok a jövődó Magyarország! — Reméljük, hogy amikor elszakadtatok a szerető apai, anyai szívtől egy időre, akkor magatokkal hoztátok azt a tudatot, hogy ti munkálkodni jöttetek ide, lelketeket nemesíteni, értelmeteket képezni s így előkészülni a jövődóben reátok váró azon küzdelemre, melynek a jelenben mi, — az idősebbek — vagyunk harcosai.

Isten hozott kedves ifju barátaink! Egy nemzet szeme csügg bizalommal rajtatok, egy nagy nép lelke vár reménységgel eredményes munkát tőletek. — Mi hisszük, hogy bizalmunkat, reménységünket betöltitek, beváltjátok. Mert ha ez a bizalom és reménység nem táplálna minket, — mi nem tudnánk értetek olyan szeretettel és odaadással dolgozni. Jajj annak közületek, akiben a mi reményeink megsalatkoznak. De áldott közöttetek az: akiben valóra válnak.

Ne higgyétek, hogy ti gyermekek vagytok. Nem. — Ti csak fiatalabb tagjai vagytok ennek a nagy, életre képes és fejlődésre hivatott testnek, amelynek a neve Magyar nemzet. Ennek a magyar nemzetnek szeme van reátok függesztve, ha méltó tagjai akartok lenni ennek a dicső organizmusnak, úgy hűsége-

lőnben is jól ismertük Nagy Györgyöt. 25 éve viselte már a bírói hivatalát, — mindig pontos rendtartó, tisztakezü embernek bizonyult. Egész tekintély volt a községben és soha sem az előtt, sem azután olyan rend nem volt ott, mint ő alatta.

Csak egy hibája van az öregnek. Pardon, hiszen öregnek nem is mondhatom, mert legfeljebb 50 éves volt akkor. Mód nélkül szeretett a fehér nép körül legyeskedni, de azért mindig úgy csinálta a dolgot, hogy pénzzel, ezzel-azzal helyreállította a megsértett jogrendet.

De utoljára mégis ez a széptervei keserítette meg az életét, még pedig az életének legszebb napját, amint később hallani fogjátok. Egyszer Nagy György uram a szép Klejnára vetette a szemét. A férfi egy közönséges munkás ember volt. Gyakran volt távol, imitt-amott dolgozott. Mikorra a késő ősz hazavetette, szörnyülködéssel hallotta a történeteket. De azért nem csinált az életből nagy dolgot, legalább úgy látszott, minthogyha nem. Igaz, hogy egy darabig járta a koreszmákat, de azután elhaltatott, azt hittük, hogy Nagy Györgynek itt is sikerült célt érnie.

Néha ugyan Klein ilyen forma megjegyzéseket tett bizalmas körben: — majd megkeserül Nagy uram, hogy a családi életünket elrontotta; de annak senki nagyobb jelentősé-

sen, buzgón munkálkodnotok kell mostantól, mikor szeptember elsején megnyillnak előttetek a tudomány templomai, — az iskolák. Kell, hogy e templomokba mindegyitek úgy lépjen be, hogy elmondhassa magáról: et introibit rex gloriae!

De szeretettel és hálával köszöntünk mindnyájatokat tanárok és tanítók! ez új iskolai év hajnalán. Méltányolva nemes munkásságotokat köszöntünk titeket, akik zajtalanul, csendes elvonultságban de annál hatékonyabban érvényesítitek hivatás-szeretetből eredett nagy tudásokat és akaratotőteket a nemzeti nevelés feladatainak megoldásában. Ha van tér, ahol a magyar nemzet javáért eredményesen munkálkodni lehet, úgy az iskola az, ahol ti vagytok Isten után a legelső, ahol a ti tudástok és nemes lelketek ereje érvényesülhet arra: hogy Magyarország valaha nagy és dicső lehessen.

A gyermekeikért aggódó szülők ezrei reménységgel tekintenek reátok, tanárok és tanítók! kik a magyar közoktatásnak ideális, fáradhatlan bajnokai vagytok.

Drága kincseket biznak rátok szeptember elsejével a szülők, — neveljétek, tanítsátok őket úgy,

get nem tulajdonított. Mikor pedig a bíró kitüntetése napirendre került, az esetet mindenki egészen el is felejtette...

Szép vasárnap reggel volt, midőn az ezüst érdemkeresztet Nagy György uramnak át kellett adni. A főszolgabíró hajduval a bakon és néhány ur kíséretében megérkezett, a község háza udvara tömve volt kíváncsi néppel, nemcsak a falukból, de a szomszédközségekből is, akiket odavonzott részint a kíváncsiság, miután ilyen ünnepélyt még egy sem láttak, részint a hír, hogy Nagy György uram fényes lakomát fog adni az ünnepelőeknek.

Mi apánkkal a nagy kőtornácon a szolgabíró közvetlen közelében álltunk meg, várva az ünnepély lefolyását. Szépen indult az egész. A főszolgabíró egy nagy bársony tokot tartott a kezében, vele szemben állott, szép ezüstgombos dolmányban Nagy György a bíró. Ajka szinte remegett az izgatottságtól. Látszott szemérol, hogy élete legszebb napjai közé számítja a maít.

A főszolgabíró p... vágja magát, felnyitja a bársony... kive-szi belőle az ezüst keresztet... megkö-szörüli a torkát és elkezd... érdemes Nagy György bíró uram, tisztelt ün-nepelő közönség! Még most is fülemben esengenek szavai.

... Minden pályán érdemes a

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ

Kapható: *Hrabéczy Kálmán* drogériájában Sátoraljaújhely.